

C-206/21. sz. ügy**Előzetes döntéshozatal iránti kérelem****A benyújtás napja:**

2021. március 31.

A kérdést előterjesztő bíróság:

Tribunal administratif de Dijon (Franciaország)

Az előzetes döntéshozatalra utaló határozat kelte:

2021. március 11.

Felperes:

X

Alperes:

Préfet de Saône-et-Loire

[omissis]

Tekintettel az alábbi eljárásra:

[omissis] X [omissis] azt kéri a bíróságtól, hogy:

1) semmisítse meg a 2020. november 23-i határozatot, amellyel a préfet de Saône-et-Loire (saône-et-loire-i prefektus, Franciaország) elrendelte a Franciaországból történő kiutasítását [omissis]

[omissis]

Azt állítja, hogy:

– [omissis] [eredeti 2. o.]

– [omissis]

– [omissis]

– [omissis]

- a code de l'entrée et du séjour des étrangers et du droit d'asile (a külföldiek beutazásáról és tartózkodásáról, valamint a menedékjogról szóló törvénykönyv) L. 121-1. és R. 121-4. cikkének rendelkezései és következésképpen a Franciaország területéről történő kiutasítása ellentétes [omissis] az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló egyezmény (kihirdette az 1993. évi XXXI. törvény, a továbbiakban: EJEE) 8. és 14. cikkével, valamint az Európai Unió Alapjogi Chartájának (a továbbiakban: Charta) 21. cikkével, mivel a felnőttek rokkantsági ellátását figyelmen kívül hagyja a forrásainak saját és elegendő jellegének értékelésénél;
- [a kiutasítási határozat] sérti az EJEE 8. cikkét és a személyes helyzetét illetően nyilvánvaló értékelési hibát tartalmaz.

[omissis]

[omissis] A saône-et-loire-i prefektus a kereset elutasítását kéri.

Különösen a következőkre [omissis] hivatkozik:

- az X részére szállást nyújtó francia állampolgár által fizetett nyugdíj csak az előbbi által fizetett bérleti díj visszaszolgáltatása;
- e tekintetben a cour administrative d'appel de Lyon (lyoni közigazgatási fellebbviteli bíróság, Franciaország) a 2020. június 23-i jogerős ítéletében megállapította, hogy „a felnőttek rokkantsági ellátása valójában X egyetlen forrása”;
- a cour administrative d'appel de Paris (párizsi közigazgatási fellebbviteli bíróság, Franciaország) (CAA Paris, 2018. május 15., 17PA00903. sz.) megállapította, hogy az állítólagos hátrányos megkülönböztetés nem bizonyított, tekintettel arra, hogy „a külföldiek beutazásáról és tartózkodásáról, valamint a menedékjogról szóló törvénykönyv R. 121-4. cikke nem csupán a felnőttek rokkantsági ellátásának, hanem valamennyi nem járulékalapú szociális ellátásnak a figyelembevételét [érinti]”.

[omissis] **[eredeti 3. o.]**

Tekintettel

- az Európai Unió működéséről szóló szerződésre (a továbbiakban: EUMSZ);
- az EJEE-re;
- a Chartára;
- az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról, valamint az 1612/68/EGK rendelet módosításáról, továbbá a 64/221/EGK, a 68/360/EGK, a 72/194/EGK, a 73/148/EGK, a 75/34/EGK, a 75/35/EGK, a 90/364/EGK, a 90/365/EGK és a

93/96/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2004. április 29-i 2004/38/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre (a továbbiakban: 2004/38 irányelv);

- a külföldiek beutazásáról és tartózkodásáról, valamint a menedékjogról szóló törvényre;
- [omissis]
- [omissis]

[omissis]

- 1 Az 1984. február 13-án született belga állampolgár X 2016. július 1-jén érkezett Franciaországba, és első alkalommal a 2018. augusztus 14-i határozattal tagadták meg a tartózkodási engedélyt és rendelték el vele szemben kiutasítást, amelyet nem hajtott végre annak ellenére, hogy a megsemmisítés iránti keresetét elutasító 2019. augusztus 27-i ítéletet a cour administrative d'appel de Lyon (lyoni közigazgatási fellebbviteli bíróság) 2020. június 23-i ítélete helybenhagyta. A saône-et-loire-i prefektus 2019. december 23-án ismét megtagadta tőle a tartózkodási engedély biztosítását, kötelezte, hogy harminc napon belül hagyja el Franciaországot, és meghatározta azt a célországot, ahová a felperes kitoloncolható, amit a felperes továbbra sem hajtott végre, noha a megsemmisítés iránti keresetét a 2020. november 12-i ítéletében a bíróság elutasította. A jelen keresettel X a 2020. november 23-i határozat megsemmisítését kéri, amellyel a saône-et-loire-i prefektus Franciaország területének harminc napon belüli elhagyására kötelezte, meghatározta, hogy mely célországba lehet kitoloncolni, és egy évre megtiltotta a Franciaországba történő visszatérését.

A jogvita háttéréről

- 2 Először is, amennyiben állítólag valamely irányelv [omissis] sérti a Szerződések rendelkezéseit, a Chartát [omissis], az európai uniós jog általános elveit vagy valamely olyan egyezmény [rendelkezéseit], amelynek az Európai Unió részese, a közigazgatási bíróság feladata, hogy - komoly nehézség hiányában - mellőzze a hivatkozott jogalapot, vagy ellenkező esetben előzetes döntéshozatal céljából terjesszen kérdést az Európai Unió Bírósága elé az [EUMSZ] 267. cikkben előírt feltételek esetén. Ugyanez a helyzet, ha azt állítják, hogy valamely irányelv sérti az [EJEE]-t, mivel az [EUSZ] 6. cikk (3) bekezdéséből következik, hogy az [EJEE] által biztosított alapvető jogok „az uniós jogrend részét képezik mint annak általános elvei.” **[eredeti 4. o.]**
- 3 Másodszor, amikor a közigazgatási bíróság előtt azon alapuló jogalpra hivatkoznak, hogy egy irányelvet átültető törvény maga összeegyeztethetetlen az [EJEE] által biztosított, és [omissis] általános elvként az uniós jog részét képező valamely alapvető joggal, a közigazgatási bíróság feladata először is az arról való meggyőződés, hogy a törvény az irányelv rendelkezéseit pontosan ülteti át. Ha ez az eset áll fenn, az ezen alapvető jognak az átültető törvény általi megsértésén

alapuló jogalapot csak magának az irányelv felülvizsgálatának a fentiekben ismertetett eljárása szerint lehet értékelni. Ugyanez a helyzet, amennyiben egy irányelvet átültető törvénynek olyan nemzetközi egyezményrel való összeegyeztethetlenségére hivatkoznak, amelynek Franciaország és az Európai Unió részese.

A kiutasítási határozat megalapozottságáról:

- 4 A [2004/38] irányelv célja szerint „*a tartózkodási jogukkal élő személyek nem jelenthetnek a fogadó állam [helyesen: fogadó tagállam] szociális segítségnyújtási rendszerére indokolatlan terhet a tartózkodás egy kezdeti időszakában*”. Ennélfogva „*az uniós polgárok és családtagjaik három hónapnál hosszabb tartózkodáshoz való jogát feltételekhez kell kötni*”. A [2004/38] irányelv 7. cikkének (1) bekezdése értelmében: „*(1) Valamennyi uniós polgárt megilleti a tartózkodás joga egy másik tagállam területén három hónapot meghaladó időtartamra, ha: a) munkavállalók vagy önálló vállalkozók a fogadó tagállamban; vagy b) elegendő forrásokkal rendelkeznek önmaguk és családtagjaik számára ahhoz, hogy ne jelentsenek indokolatlan terhet [helyesen: ne jelentsenek terhet] a fogadó tagállam szociális segítségnyújtási rendszerére tartózkodásuk időtartama alatt, és a fogadó tagállamban teljes körű egészségbiztosítással rendelkeznek (...)*”.
- 5 A külföldiek beutazásáról és tartózkodásáról, valamint a menedékjogról szóló törvénykönyvnek a [2004/38] irányelv 7. cikkét pontosan átültető L. 121-1. cikke értelmében: „*Valamennyi uniós polgárt megilleti a tartózkodás joga Franciaország területén három hónapot meghaladó időtartamra - kivéve, ha a jelenléte a közrendet fenyegeti -, ha a következő feltételek valamelyikét teljesíti: 1. Szakmai tevékenységet végez Franciaországban; 2. Elegendő forrással rendelkezik önmaga és a 4. pont szerinti családtagjai számára ahhoz, hogy ne jelentsen terhet a fogadó tagállam szociális segítségnyújtási rendszerére (...), valamint egészségbiztosítással rendelkezik (...)*”. Végül ugyanezen törvénykönyvnek a [2004/38] irányelv 8. cikke (4) bekezdését átültető R. 121-4. cikke értelmében: „*(...) Amennyiben szükséges, a források elegendő jellegének értékeléséhez figyelembe kell venni az érintett személyes körülményeit. Egyetlen esetben sem lehet ez az összeg magasabb, mint a code de l'action sociale et des familles (szociális és családjogi törvénykönyv) L. 262-2. cikkében említett aktív szolidaritási jövedelem átalányösszege (...). Az L. 121-1. cikkben említett állampolgár által a szociális segítségnyújtási rendszerre jelentett terhet különösen a számára nyújtott nem járulékalapú szociális ellátások összegének, a nehézségei és a tartózkodása időtartamának figyelembevételével kell értékelni*”.
- 6 A jelen esetben az ügy irataiból kiderül, hogy a 80%-ban rokkant felnőtt X 2016. július 1-je óta tartózkodik Franciaországban annak ellenére, hogy két jogerős határozat megtagadta vele szemben a tartózkodási engedélyt és elrendelték a kiutasítását. X nem igazol semmilyen franciaországi foglalkoztatást, és egy nem járulékalapú szociális ellátásban, felnőttek rokkantsági ellátásában részesül, amelynek átlagos havi összege 531,15 euró. A megtámadott 2020. november 23-i

határozatban a saône-et-loire-i prefektus harminc napon belül végrehajtandó kiutasítást rendelt el vele szemben azzal az indokkal, hogy nem rendelkezik saját forrással, és hogy a Franciaországban való tartózkodása [eredeti 5. o.] joggal való visszaélésnek minősül a szociális segítségnyújtási rendszerre ezáltal nehezedő teher szempontjából. Noha a felperes 2019 végétől egy francia állampolgártól származó pénzügyi támogatásban részesül, a prefektus azt állítja - anélkül, hogy ezt vitatná -, hogy e támogatás valójában az X által fizetett bérleti díj visszaszolgáltatása a felnőtt rokkant minőségében kapott szociális ellátás révén. Mindenesetre, még ha feltételezzük is, hogy e juttatások állandóak, amelyek havi összege a többszörös banki levonások után 405,83 euró, a bírósághoz benyújtott iratokból kitűnik, hogy a megtámadott határozat idején a betegbiztosítással sem rendelkező X forrásainak mintegy 60%-a a francia szociális rendszerből ered, oly módon, hogy úgy lehet tekinteni, hogy a Franciaországba érkezésétől kezdve nem rendelkezik „*elegendő forrással ahhoz, hogy ne jelentsen terhet a szociális segítségnyújtási rendszerre*”.

- 7 Az [EJEE] 8. cikke egyébiránt [a következőképpen rendelkezik]: „(1) Mindenkinek joga van arra, hogy magán- és családi életét, lakását és levelezését tiszteletben tartsák. (2) E jog gyakorlásába hatóság csak a törvényben meghatározott, olyan esetekben avatkozhat be, amikor az egy demokratikus társadalomban a nemzetbiztonság, a közbiztonság vagy az ország gazdasági jóléte érdekében, zavargás vagy bűncselekmény megelőzése, a közegészség vagy az erkölcsök védelme, avagy mások jogainak és szabadságainak védelme érdekében szükséges”. Az [EJEE] 14. cikke értelmében: „A jelen Egyezményben meghatározott jogok és szabadságok élvezetét minden megkülönböztetés, például nem, faj, szín, nyelv, vallás, politikai vagy egyéb vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, nemzeti kisebbséghez tartozás, vagyoni helyzet, születés szerinti vagy egyéb helyzet alapján történő megkülönböztetés nélkül kell biztosítani”. Végül a [Charta] 21. cikkének (1) bekezdése értelmében: „Tilos minden megkülönböztetés, így különösen a nem, faj, szín, etnikai vagy társadalmi származás, genetikai tulajdonság, nyelv, vallás vagy meggyőződés, politikai vagy más vélemény, nemzeti kisebbséghez tartozás, vagyoni helyzet, születés, fogyatékoság, kor vagy szexuális irányultság alapján történő megkülönböztetés”.
- 8 A jelen ügyben X [azt állítja], hogy egyrészt a [2004/38] irányelv 7. cikke (1) bekezdésének b) pontját, és másrészt a 8. cikkének (4) bekezdését, amelyet a külföldiek beutazásáról és tartózkodásáról, valamint a menedékjogról szóló törvénykönyvnek pontosan az L. 121-1. cikkének 2. pontja és az R. 121-4. cikke ültet át a belső jogba, nem lehet úgy értelmezni – anélkül hogy ne vonna maga után az egészségi állapotán, a fogyatékoságán vagy a vagyonán alapuló hátrányos megkülönböztetést, amelyet tilt mind az [EJEE] 8. és 14. cikkének együttesen értelmezett rendelkezései, mind a [Charta] 21. cikke -, mint amely lehetővé teszi - amint azt a saône-et-loire-i prefektus tette -, hogy egy fogyatékos uniós polgárral szemben hivatkozzanak arra a feltételre, hogy „*elegendő forrással rendelkezik ahhoz, hogy ne jelentsen terhet a fogadó tagállam szociális segítségnyújtási rendszerére*”, aki e jogcímen felnőtt rokkantsági ellátásban részesül, amely a fogadó tagállam nem járulékalapú szociális ellátásának minősül.

- 9 E körülmények között, és még ha a fent hivatkozott, a külföldiek beutazásáról és tartózkodásáról, valamint a menedéjogról szóló törvénykönyv R. 121-4. cikke elő is írja, hogy a valamely uniós polgár által jelentett teher értékeléséhez nem csupán a felnőttek rokkantsági ellátását, hanem valamennyi nem járulékalapú szociális ellátást figyelembe kell venni, felmerül a [jelen ítélet rendelkező részében megfogalmazott] [omissis] kérdés **[eredeti 6. o.]** [omissis].
- 10 E kérdés meghatározó a bíróság által elbírálandó jogvita eldöntéséhez és komoly nehézséget vet fel. Ennélfogva az EUMSZ 267. cikk alapján az Európai Unió Bíróságához kell fordulni [omissis].

A bíróság a következőképpen HATÁROZ:

1. cikk:

Az eljárást felfüggeszti az Európai Unió Bírósága által a következő kérdésben történő határozathozatalig:

„Annak előírásával, hogy az érintettek egészségbiztosítással, valamint elegendő forrással kell rendelkeznie ahhoz, hogy ne jelentsen terhet a szociális segítségnyújtási rendszerre, a 2004. április 29-i 2004/38/EK irányelv 7. cikke (1) bekezdésének b) pontja, valamint 8. cikkének (4) bekezdése a jelen ítélet 7. pontjában hivatkozott rendelkezésekkel ellentétes közvetett hátrányos megkülönböztetést valósít-e meg azon személyekkel szemben, akik a fogyatékoságuk miatt nem tudnak szakmai tevékenységet végezni, vagy csak korlátozottan tudnak tevékenységet végezni, és ezért nem rendelkezhetnek elegendő forrással a szükségleteik fedezéséhez anélkül, hogy jelentős, sőt észszerűtlen mértékben igénybe ne vennék a tartózkodási helyük szerinti tagállam szociális támogatási rendszerét?”

[omissis] **[eredeti 7. o.]** [omissis]